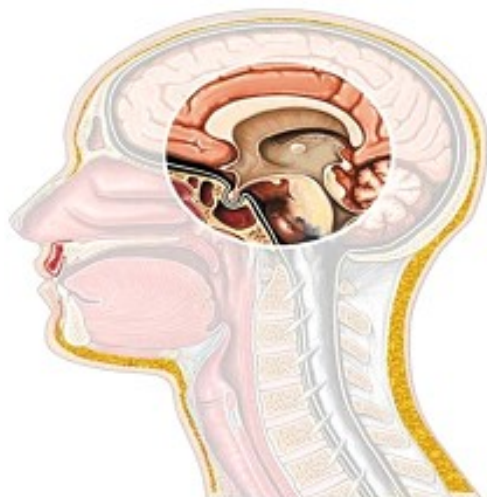


Operation for godartet svulst i hypofysen (hypofyseadenom)

Du skal opereres for en godartet svulst i hypofysen – et hypofyseadenom. Operationen foregår med en kikkert gennem næsen i fuld bedøvelse.

Et hypofyseadenom opstår uden kendt årsag hos både mænd og kvinder, typisk i alderen 30-60 år.

Sygdommen er ikke arvelig.



Hypofysen ses som en ært nederst i hjernen

Hypofyseadenomet er oftest 1-3 cm i størrelse, men kan også være mindre eller større. Hypofysen ligger nederst i hjernen i en fordybning i kraniet, som man ret nemt kan få adgang til gennem næsen og den bagerste bihule i næsen.

Hypofysens udskiller flere overordnede hormoner, som styrer andre organers produktion af hormoner. Symptomerne ved hypofyseadenom afhænger af, hvilke hormoner der er påvirket.

Et adenom i hypofysen kan både medføre, at hypofysen udskiller for meget eller for lidt hormon.

Hos halvdelen af patienterne vil hypofysens funktion være nedsat. Det kan betyde, at binyrernes, skjoldbruskkirtlens og kønsorganernes hormonproduktion påvirkes, og ligeledes kan dannelsen af væksthormon være nedsat.

Hos nogle patienter vil hormonproduktionen i hypofysen øges, og det vil give andre symptomer. Det kan give forstyrrelser i kønshormonerne hos både mænd og kvinder.

Andre får problemer med stofstiftet eller med binyrernes produktion af binyrebarkhormon. Atter andre har for meget væksthormon. Det kan ændre kroppens udseende.

Adenomet kan også trykke på omgivelserne. Da synsnerven løber tæt forbi hypofysen, kan denne blive trykket. Det kan give synsforstyrrelser.

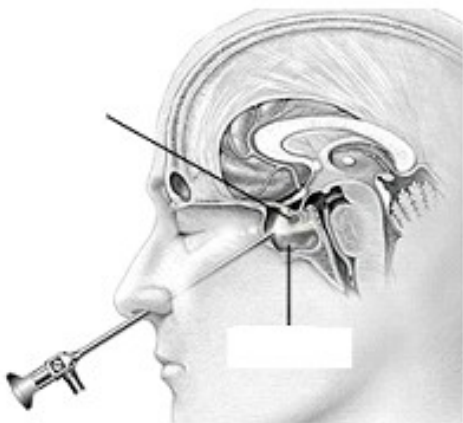
Sådan foregår operationen

Når du ankommer til afsnittet, får du udleveret tøj og støttestrømper og eventuelt medicin. Herefter bliver du kørt til operationsgangen.

Under operationen er du fuldt bedøvet. Inden du bliver bedøvet, får du lagt et drop, som giver dig væske gennem et plastikrør i håndryggen. Lægen, der skal operere, taler først med dig om, hvad der skal foregå, og herefter bliver du bedøvet.

Operationen foregår gennem næsen. Kikkerten (endoskopet) føres op gennem det ene næsebor og videre til den bagerste bihule. Herfra laves et hul i kraniet ind til hypofyselejet, og adenomet fjernes.

I få tilfælde kan det være vanskeligt at få lukket hullet i bunden af kraniet under hypofysen. I så fald kan det blive nødvendigt at lappe hullet med et stykke fedt eller en hinde, som kan tages fra underhuden på maven eller låret. Det giver ingen eller ganske få gener og kun et lille ar. Operationen varer cirka 3 timer.



Operationen foregår gennem næsen

Sådan forbereder du dig

Hold pause med blodfortyndende medicin

Du skal holde pause med blodfortyndende medicin inden operationen. Følg den vejledning, du har fået i Neurokirurgisk Ambulatorium.

Mød fastende

Du skal faste, før du skal bedøves. Følg disse regler, medmindre du har fået andet at vide af lægen:

- **Stop med at spise 6 timer før.** Det gælder al mad.
- **Stop med at drikke 2 timer før.** Du må gerne drikke klare væsker indtil 2 timer før. Klare væsker kan være: vand, saftvand, te, kaffe, juice uden frugtkød. Væsken må gerne indeholde sukker. Din krop kan bruge energien, så du har det godt.
- **Put intet i munden fra 2 timer før.** Lad være at tygge tyggegummi, spise pastiller eller andet, der stimulerer dannelsen af spyt.
- **Du må tage medicin som aftalt med anæstesi-lægen.** Er du i tvivl, så lad være at tage medicinen, men medbring den.
- **Særligt for børn og unge under 18 år.** Følg reglerne ovenfor. Du må drikke klare væsker indtil 1 time før.

Er du i tvivl, så kontakt os. Det er vigtigt for din sikkerhed under bedøvelsen, at du følger reglerne. Du kan se en video om fastereglerne her:

<https://video.rn.dk/sadan-faster-du-for-en-operation>

Vask dig grundigt før operationen

Tag et bad om aftenen eller morgenen, og vask dig grundigt med vand og sæbe. Vask også håret.

Undlad at smøre dig med creme, da det gør desinfektion vanskeligere. Tag rent tøj på. Undlad smykker, piercinger, ur og lignende genstande, der er samlested for bakterier. Så har du gjort det, du kan, for at mindske risikoen for infektion.

Efter operationen

Efter operationen bliver du kørt til opvågningsstuen, hvor du bliver observeret i 6 timer. Først herefter bliver du kørt tilbage på sengestuen på NHH. Du kan allerede om aftenen komme ud af sengen, og du må gerne få besøg af dine pårørende.

Det er vigtigt, at du allerede dagen efter operationen er oppe i flere timer. Det er også vigtigt, at du får noget at spise og drikke.

Du vil få taget blodprøver flere gange i det første døgn, da vi skal kontrollere, at dine binyrebarkhormoner (stresshormoner) er normale efter operationen.

Der kan sive lidt blodig væske fra næsen det første døgn efter operationen, som det kan være nødvendigt at tørre væk.

Nogle patienter har øget tørst og vandladning i dagene efter operationen. De fleste patienter oplever ubehag i næsen og hovedpine efter operationen. Du vil få smertestillende medicin, der ved behov kan øges. Normalt vil du blive udskrevet efter 1-3 dage.

Når du kommer hjem

Forvent at være mere træt

Efter operationen kan du være træt i flere måneder, fordi den normale hormonproduktion kan være påvirket af operationen.

Undlad at øge trykket i næsehulen

Operationsstedet fra bihulen til hypofysen kan være svagt i 4 uger efter operationen. Du må ikke øge trykket i næsehulen voldsomt. For at undgå dette, må du ikke presse for at få afføring ud, og du skal helst undgå at have hovedet nedad.

Du skal ikke pudse næse kraftigt, og du skal åbne munden, når du skal nyse. Du må gerne snøfte bagud for at fjerne slim og skorper. Sidder der skorper fast i næsen, kan de opløses med vand eller saltvand.

Du må ikke få en sonde via næsen efter operation gennem næsen. Hvis du på et tidspunkt får behov for en sonde, skal der tages særlige forholdsregler. Du må heller ikke blive podet i næsen.

Mulige komplikationer

Som ved andre operationer er der en lille risiko for infektion og blødning efter operationen. På grund af åbningen af kraniet kan der sive klar hjernevæske fra næsen. Der kan også være øget tørst og vandladning. Endelig kan der være en resttumor efter operationen.

Vær opmærksom på

Kontakt os, hvis der siver klar væske fra næsen

Der må ikke sive klar væske fra næsen. Sker det, skal du kontakte os. Sker det, kan det blive nødvendigt at anlægge et dræn til rygmarvskanalen eller lave en ny operation, hvor hullet lukkes.

Kontrol

Du skal til kontrol i Neurokirurgisk Ambulatorium 6 uger efter operationen. Du skal have taget blodprøver før kontrollen.

Efter cirka 3 måneder skal du skannes igen. Herefter følger vi dig løbende. Til de fremtidige kontroller måles hormonindholdet i dit blod. Det kan i nogle tilfælde give anledning til at tilføre hormoner som tabletter.

Kontakt og mere viden

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os.



Neurokirurgisk Sekretariat

Tlf. 97 66 24 00

Vi træffes: Mandag – fredag 8.00 – 15.00

Efter 13.00 dog kun akutte henvendelser

Neurokirurgisk Ambulatorium

Sygeplejerske

Tlf. 97 66 24 40

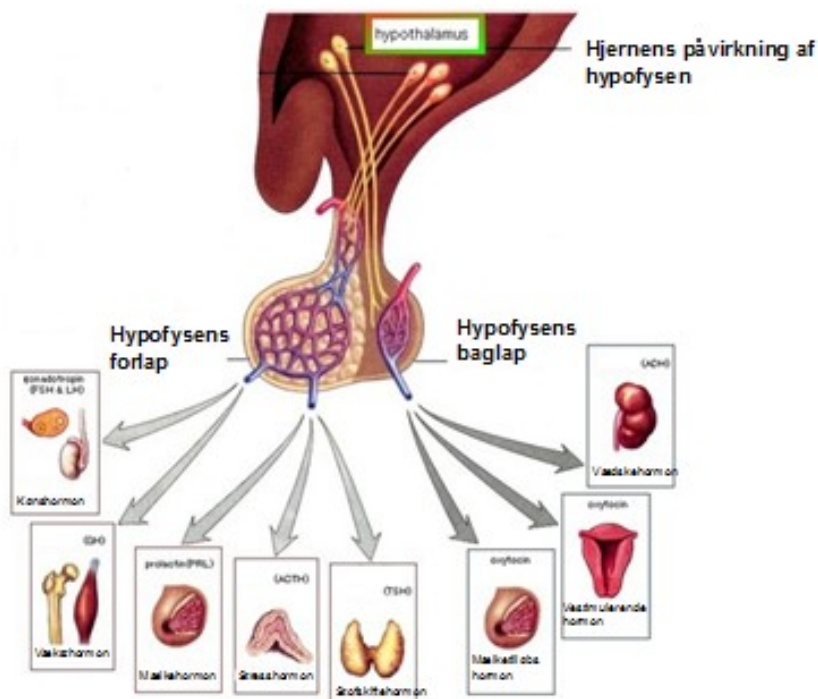
Vi træffes bedst: Mandag – fredag 8.30 – 9.30

Sengeafsnit NHH, Neurokirurgi

Tlf. 97 66 24 30

Vi træffes bedst i dagtimerne, dog ikke 7.00 – 8.00 og 15.00 – 16.00

Se vores hjemmeside: <https://aalborguh.rn.dk/neurokir>



Hypofysen udskiller flere overordnede hormoner: Kønshormon, væksthormon, mælkehormon, stresshormon, stofskiftelhormon, mælketiløbshormon, vestimulerende hormon og væskehormon.